

Váš dopis zn.: SZ_131899/2024/KUSK
Ze dne: 26.11.2025

Spis. zn.: S-KHSSC 86450/2025
Č. j.: KHSSC 87560/2025

Krajský úřad Středočeského kraje
Odbor životního prostředí a
zemědělství
Zborovská 11
150 21 Praha 5

Vyřizuje: Mgr. Marie Matoušková
Tel.: 310014403
E-mail: marie.matouskova@khsstc.cz

Datum: 9. ledna 2026

Vyjádření orgánu ochrany veřejného zdraví k dokumentaci vlivů záměru „Pokračování těžby v lomu Mrač“ v k. ú. Žiňany a Mrač, oznamovatel záměru KAMENOLOMY ČR s.r.o., Polanecká 849, Svinov, 721 00 Ostrava, IČ 49452011 na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“).

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze jako správní úřad místně příslušný dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ust. § 82 odst. 1 a přílohy 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), a věcně příslušný dle ust. § 10 správního řádu a § 82 odst. 2 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb., posoudila podle ustanovení § 77 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb. žádost o vyjádření oznamovatele záměru KAMENOLOMY ČR s.r.o., Polanecká 849, Svinov, 721 00 Ostrava (dále také „oznamovatel“) k dokumentaci vlivů záměru „Pokračování těžby v lomu Mrač“ v k. ú. Žiňany a Mrač na životní prostředí, doručenou cestou Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství dne 10.12.2025.

Po zhodnocení souladu předložené dokumentace vlivů záměru na životní prostředí s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví vydává Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., toto vyjádření:

S dokumentací vlivů záměru „Pokračování těžby v lomu Mrač“ v k. ú. Žiňany a Mrač, oznamovatel KAMENOLOMY ČR s.r.o., Polanecká 849, Svinov, 721 00 Ostrava, IČ 49452011 na životní prostředí

se nesouhlasí.

Odůvodnění:

Dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí zpracovala v říjnu 2025 Ing. Pavla Žídková, držitelka autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona č. 100/2001 Sb.

Předmětem záměru je pokračování těžby kameniva ve stávajícím dobývacím prostoru Mrač a zároveň na něj navazujícím ložisku nevyhrazeného nerostu. Postup těžby bude severovýchodním a východním směrem k hranici dobývacího prostoru. Při maximální roční kapacitě těžby bude činnost na ložisku prodloužena oproti stávajícímu stavu o cca 25 let, v závislosti na odbytu. Dobývanou surovinou je stavební kamenivo, která se dále v lomu zpracovává na drcené kamenivo s využitím ve stavebnictví.

Navržená plocha pro rozšíření a zahloubení lomu Mrač bezprostředně navazuje na stávající aktivní část lomu v katastrálním území Žiňany. Zároveň dojde k zahloubení lomu o jednu etáž na kótu 245 m n.m. z původních 260 m n. m. (ze 4 etáží zahloubení na 5 etáží). Dále dojde k modernizaci technologie úpravy kameniva tak, aby byly minimalizovány negativní vlivy na imisní a hlukovou situaci v lomu, a také bude vybudována nová příjezdová komunikace.

Kapacita záměru: roční objem těžby max. 250 tis t/rok, průměrně 150 tis. t/rok (zůstává beze změny), plocha těžby celkem cca 142 000 m². Stávající těžba probíhá na čtyřech etážích (312 m n.m., 297 m n.m., 277 m n.m. a 260 m n.m.). Nově bude otevřena 5. etáž se zahloubením na 245 m n. m.

Součástí záměru je nová expediční trasa kameniva. Expedice kameniva po realizaci nové přístupové komunikace bude z kamenolomu vedena novou komunikací mezi obcí Mrač a DP Mrač opět až k napojení na silnici III. třídy Soběhrdy – Čerčany.

Stávající počet zaměstnanců se s realizací záměru ani při maximální těžbě 250 tis. t/rok nezmění. Provozní doba lomu (jen v denní době, předpoklad denní prodloužená směna) se s realizací záměru nezmění.

Záměr zahrnuje následující významné změny:

- 1) expedice kameniva po realizaci nové přístupové komunikace bude z kamenolomu vedena novou komunikací mezi obcí Mrač a DP Mrač opět až k napojení na silnici III. třídy Soběhrdy – Čerčany,
- 2) část linky, která zůstává, bude repasovaná včetně nového zakrytování pásové dopravy, linka bude doplněna o segmenty na ztlumení hluku a prachu – dopravní pásy budou kapotované kompletně v celé délce, v horním hrubotřídiči (odhliňovací třídič) budou v rámci repasu zároveň vyměněna obě síta železná za síta polyuretanová (výrazně snižují hluk)
- 3) zbývající část linky, tzn. to, co je za tunelovým odběrem materiálu – bude kompletně zbouráno (sekundární drtič, terciární drtič a k nim náležející třídiče) a vše bude nahrazeno mobilním zařízením – linkou umístěnou celou za protihlukovou stěnou s neprůzvučností 35 dB, rozšířenou o 4 m doleva a 4 m doprava (při pohledu směrem k lomu), polouzavřenou do tvaru podkovy – prodloužení o další 4 m
- 4) primární drtič bude kompletně uzavřen do hlukově izolující budovy, v níž bude pouze volný vstup suroviny k násypce pro výsyp surového materiálu nákladním autem
- 5) bude vybudován protihlukový a protiprašný val u skládky kameniva směrem k obci Mrač – cca 2,5 m výšky sypaný val osázený rychle rostoucími stromy
- 6) bude upraveno odvodnění lomu tak, aby nedocházelo ke splachům nerozpuštěných látek do místní vodoteče
- 7) pro obyvatele obce bude umožněn průchod okrajem dobývacího prostoru po oddělené komunikaci.

Expedice kameniva probíhá nyní po silnici III/1091. Po výjezdu z lomu směřuje expediční doprava do obce Mrač (35 %) k silnici I/3 a přes Podmračí (65 %) k silnici III/1092 a dále po silnici III/1092 směr Čerčany (55 %) a směrem Žiňanky (10 %). Denní frekvence expediční dopravy spojená s provozem kamenolomu při stávající průměrné těžbě 150 000 t/rok a průměrné expedici automobily 600 t/den je 24 nákladních vozidel/den, tj. 48 průjezdů/den po dobu 250 pracovních dnů/rok. Průměrná hmotnost nákladu vozidel je 25 t. Tento stav zůstane zachován po dobu max. 3 let, kdy

bude budována nová expediční komunikace mimo obec Mrač. Pro účely výpočtu emisí a hluku jsou porovnány obě varianty expedice z lomu.

První variantou je stávající stav, který bude přetrvávat po následující max. 3 roky. Předmětem druhé varianty obslužné dopravy k záměru je pokračování těžby kameniva ve stávajícím dobývacím prostoru Mrač a současně rozšíření dobývky na navazujícím ložisku nevyhrazeného nerostu a realizace přístupové komunikace, vedoucí severně od DP Mrač. Expedice kameniva po realizaci nové přístupové komunikace, vedoucí severně od DP Mrač, bude z kamenolomu vedena novou komunikací k silnici III/1092 a dále směrem Čerčany (90 %) a směrem Žiňánky (10 %).

Těžba bude prováděna pomocí trhacích prací velkého rozsahu, které se provádějí clonovými odstřely s množstvím uvolněné rubaniny 8 000 tun až 15 000 tun na jeden odstřel. Rubanina bude zpracovávána v rekonstruované technologické lince, tak jak byla popsána výše: primární drtič bude umístěn v protihlukovém objektu, technologie přesunu hmot na pásech bude zakapotována, sekundární a terciární drcení bude nahrazeno mobilní linkou umístěnou za prodlouženou protihlukovou stěnou s útlumem 35 dB, u primárního třídění budou vyměněna železná síta za polyuretanová. Celý systém úpravy tak bude odhlučněn. Celá technologická linka bude mít nový skrápěcí systém a zakapotování pásových dopravníků. Zpracovávané množství kameniva na rekonstruované technologické lince je 250 000 t/rok s tím, že v prvním stupni se zpracuje 100 % kameniva (250 000 t/rok), ve druhém stupni se zpracuje 70 % kameniva (175 000 t/rok). Na odhlučnění a repasování úpravárenské linky budou práce prováděny průběžně ještě před schválením nového POPD. Expedice kameniva po realizaci nové přístupové komunikace, vedoucí severně od DP Mrač, bude z kamenolomu vedena novou komunikací k silnici III/1092 a dále směrem Čerčany a směrem Žiňánky.

Součástí dokumentace je Hodnocení vlivů na veřejné zdraví - zdravotní rizika hluku a znečištění ovzduší, které zpracoval MUDr. Bohumil Havel, Větrná 9, 568 02 Svitavy v září 2025. Ze závěrů vyplývá, že vypočtené hladiny hluku z provozu lomu pro stav po realizaci záměru v obou hodnocených variantách dopravy mohou vést při nižším hlukovém pozadí u citlivějších osob k obtěžování a zhoršení hlukové pohody, ale nedosahují úrovně, která by mohla být významná z hlediska zdravotního rizika. Současná hluková zátěž z dopravy může být pro část obyvatel zástavby situované u komunikací zdrojem obtěžování, ale nepředstavuje významné zdravotní riziko.

Pro realizaci záměru byla zpracována hluková studie z července 2025, pod arch. č. 79/2025, kterou zpracovala společnost EMPLA AG spol. s r.o., Za Škodovkou 305, 503 11 Hradec Králové, IČ 25996240, vyhodnocuje vliv provozu kamenolomu jako celku po modernizaci technologie včetně zhodnocení dopravy vyvolané provozem kamenolomu v nejbližším chráněném venkovním prostoru staveb ve dvou variantách. Předmětem záměru je modernizace provozu kamenolomu zahrnující následující protihluková opatření: 1) část linky, co vychází z tunelu meziskládky, bude zlikvidována – bude nahrazena sekundárním drtičem s třídičkou (prostor komplet za současnou repasovanou stěnou), 2) linka, co zůstává bude repasovaná včetně zaklopení dopravníků, 3) kompletní zadělání primárního drtiče – „sarkofág“, 4) protihluková stěna kolem hrubotřídiče, bude vybudována ve tvaru „L“ z certifikovaných protihlukových panelů – ochrana obce Mrač, 5) skluzy v technologické lince vyměněny za „plastové“, 6) protihlukový a protiprašný Val u skládky kameniva směrem k Mrači – minimálně 2,5 m výšky sypaný s rychlorostoucími stromy.

Výpočet byl proveden pomocí výpočtového programu „Hluk+, verze 14.05 profil4 pro denní dobu. Zdrojem hluku jsou liniové zdroje hluku – doprava na veřejných komunikacích – varianta I pro stávající výjezd z areálu lomu + rozložení dopravy do směru na Podmrači (65%), dále na Čerčany (55%) a Soběhrdy (10%) a směru viadukt (35%). Varianta II - nová výjezdová komunikace, rozdělení 10% směr Soběhrdy a 90 % na Čerčany. Mezi stacionární zdroje lze zařadit převážně zdroje související s drcením a tříděním kameniva, tj. stávající primární třídič, mobilní třídící linka

LT116 a LT200, nakladač, stávající hrubotřídič, vnitroareálová doprava. Primární drtič je umístěn na zemi. Okolo drtiče bude vybudován „sarkofág“ a strana ke zdroji hluku obložena akusticky pohltivým materiálem (desky Isolamin budou ze strany ke zdroji hluku akusticky pohltivé). Stavební index vzduchové neprůzvučnosti protihlukové stěny činí zhruba 35 dB. Primární hrubotřídič je umístěn na zemi. Okolo hrubotřídiče bude vybudována protihluková stěna ve tvaru „otevřeného L“. Stěna bude výšky minimálně 3,0 m a strana ke zdroji hluku obložena akusticky pohltivým materiálem (desky Isolamin budou ze strany ke zdroji hluku akusticky pohltivé). Stavební index vzduchové neprůzvučnosti protihlukové stěny činí zhruba 35 dB. V severní části kamenolomu bude vybudován přírodní protihlukový val výšky min. 2,5 m, který bude osázen neopadávými rostlinami typu túje atd.

Vypočtené hodnoty z vlastního budoucího provozu kamenolomu - provozu stacionárních zdrojů hluku a vnitroareálové dopravy v 8 výpočtových bodech v nejbližších chráněném venkovním prostoru staveb splňují hygienické limity hluku (50 dB) dle požadavků nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády 272“). Nejvyšší vypočtené hodnoty pro obě varianty vychází ve výpočtových bodech 6 a 8 (Žiňánky čp. 16 a 14) v rozmezí 46,2 dB až 48,5 dB.

Provozování areálu po realizaci projektovaného záměru ve Variantě I (navýšení kapacity na 250 tis. tun / rok) dojde k navýšení stávající dopravy, avšak tyto vypočtené hodnoty leží hluboko pod hygienickými limity. Provozování areálu po realizaci projektovaného záměru ve Variantě II (navýšení kapacity na 250 tis. tun / rok a při vybudování výjezdové trasy „D“) dojde k poklesu vypočtených hodnot v obci Mrač a Podmračí, z důvodu přesunu dopravy související s provozem kamenolomu mimo obec, avšak dojde k mírnému navýšení hluku z dopravy na výpočtových místech 15 (Mrač č. ev. 335) a 17 (Žiňánky čp. 9), avšak tyto vypočtené hodnoty leží pod hygienickými limity hluku (68 dB) dle požadavků nařízení vlády 272.

Po seznámení s obsahem dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a jeho zhodnocení KHS konstatuje, že byl negativně dotčen zájem, který jakožto místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví chrání a nebyl shledán soulad se všemi požadovanými předpisy. Předložené materiály nejsou dostatečným odborným podkladem v procesu posouzení vlivů na životní prostředí.

V popisované dokumentaci je doprava z areálu lomu ve variantě II po realizaci nové výjezdové komunikace napojena na komunikaci III/1092 a rozložena ve směru k obci Soběhrdy 10 % a ve směru na Čerčany 90 %. V citované hlukové studii je výpočet hluku z této budoucí dopravy po komunikaci III/1092 zhodnocen pouze v bodech 15 (Mrač č. ev. 335) a 17 (Žiňánky čp. 9). Hluková studie se nezabývá dopravou v širším rozsahu, to znamená, kam doprava bude dále pokračovat ve směru na Čerčany vzhledem k nárůstu dopravy spojené s provozem lomu tímto směrem. Výpočtový bod prokazující hluk z dopravy ve směru na Čerčany je bod 15, který je vzdálen od komunikace III/1092 cca 40 m. Obytná zástavba v obci Čerčany, příp. Poříčí nad Sázavou bezprostředně sousedí s komunikací, po které dojde vlivem dopravy z kamenolomu k nárůstu dopravy. Hluková studie nezohledňuje příspěvek dopravy spojené s provozem lomu ke stávající hlukové zátěži v bezprostředně navazujících obcích (zejména Čerčany, Poříčí nad Sázavou) a není jednoznačně prokázáno splnění hygienických limitů hluku v nejbližších chráněných venkovních prostorech staveb dle požadavků nařízení vlády 272.

Podklady předložené nebyly shledány jako dostatečné k posouzení budoucího vlivu na zdraví dotčených obyvatel a byly tak dotčeny zájmy chráněné KHS, jako orgánu ochrany veřejného zdraví. Do doby komplexního posouzení citovaného záměru, zejména dopracování hlukové studie a příp.

navržení adekvátních opatření k ochraně veřejného zdraví nelze s hodnocením vlivů na životní prostředí souhlasit.

v z. Mgr. Marie Matoušková

Ing. Luboš Mandík

vedoucí oddělení hygieny obecné a komunální pro okresy Příbram a Benešov

Rozdělovník

Adresát datovou schránkou (IČ 70891095)

KHS ÚP Benešov - HOK